

V BERLINU JIM JE VSE

JASNO...

KAKO prijetno je, če človek ve odgovore na vse važna vprašanja!" vzlikajo F. H. Sternbenz, urednik za tujezemski zadeve pri "Cleveland Pressu", ko komentira nacijsko propagando z ozirom na izdajniške procese, ki so v teku v Moskvi. Potem nadaljuje:

"Oni dan sem po radiju poslušal nekega berlinskega propagandista, ki je v perfektni angleščini razlagal svetu posmen moskovskih procesov.

"Večina izmed nas zre na te procese z začudenjem in se ne more prav prepričati, da je vse to, kar se dogaja, resnica. Prepričani smo, da so obtoženi voditelji krivi, ampak ne glede podrobnosti, kakor se jih obtožuje. Osupljive izpovedi, katerih obtoženci radeviljno ponavljajo pred vzhicičnimi poslušalcii, utegnejo biti po našem mnenju posledica želje teh mož, da bi zavarovali svojce pred peganjanjem. Morda se nekateri izmed njih, potem ko so bili zasačeni, ponosni, da morejo pričati pred vsem svetom, da so skušali strmoglavit Stalina in vrniti Sovjetsko unijo ideji svetovne revolucije."

* * *

"Nekateri izmed nas utegnejo verjeti, da zarota proti Moskvi obstoji le v Stalinovih možganih. Ali na vse zadnje ni mogoče, da je zapadel fiksni ideji, ki se je polastila že mariskaterega diktatorja, da je vsa dežela polna zarotnikov?"

"Bolj splošno je mnenje, da Stalin hoče za vsako ceno ostati diktator in spravlja s poti vsakogar, ki bi utegnil ogrožati njegovo oblast. Potem pa se oglaši neki ubežni komunistični vodja v Parizu, ki pravi, da večina žrtev Stalinevega čiščenja so stari boljševiki, ki so vse življenje posvetili revolucionarnim aktivnostim in niso sploh ničesar drugega sposobni. Nesposobni so graditi, zato se zatekajo k sabotaži, terorju in revolucionarju.

"Glede ruskih procesov nimam nobenih definitivnih nazorcev, to največ vsled tega, ker vprito razpoložljivih dokazov se ne morem odločiti, da li Stalin dejelo resnično vodi v komunistično demokracijo, čeravno se mi včasih zdi, da je to njejov cilj. Toda med različnimi razlagami, ki se jih podaja, se mi zdi še najbolj verjetna ideja, da se stari boljševiki ne morejo ostresti svojih revolucionarnih navad."

* * *

"Ampak za propagandista v Berlinu je stvar čisto enostavna. Rusija je v kremljih male tolpe podivjanih morilcev. Vseh 21 obtožencev je podalo svoje izpovedi vsled nečloveškega mučenja. Krestinski, ki je najprej preklical svojo izpoved, potem pa priznal krivdo, je bil mučen zadnji četrtek skozi vso noč, dokler ga ni minila vsaka želja, da bi še kdaj poskusil znati krivdo."

"Kar se tiče obtožb, v katere so zapletene Nemčija, Poljska in Japonska, so docela izmišljene. S temi izmišljotinami se hoče le še nadalje varati zatirani narod. Rusija pod komunizmom ne more nikam naprej. Eksperiment se je popoloma ponesrečil. Živiljenjski standard ljudstvu je nižji kot pod carsko vlado; mezde so nižje, delovne razmere so slabše, ljudje nimajo niti najbolj preprostih živiljenjskih udobnosti. Staljin je podvzel to kampanjo terorja proti ruskemu ljudstvu in blatenja svojih sosedov le zato, da zakrije svoj fiasko. — Tako pravi Berlin."

"Kako prijetno je, če človek ve odgovore na vse vprašanja!"

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, March 9th, 1938

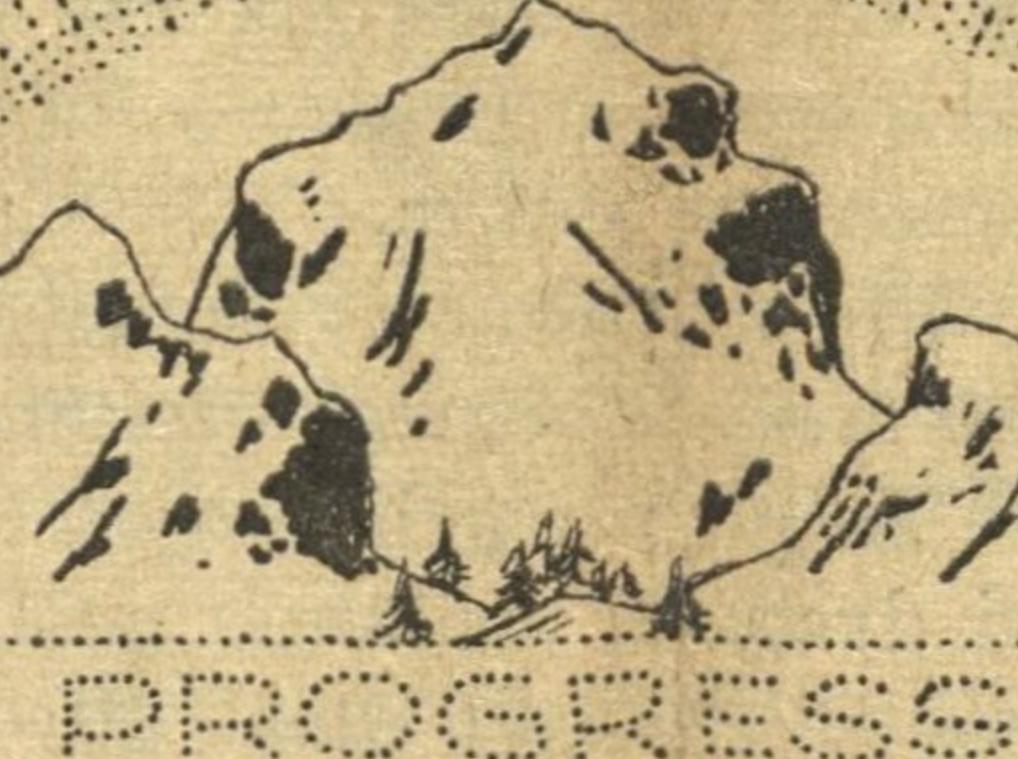
Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomiselle Podporne Zveze

NUMBER 84

NAPREDEK

NOVICE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI ŠIROM AMERIKE

Aktivnosti SSPZ

—Kakor je članstvo SSPZ že znano, bo društvo "Spartans" v Clevelandu prihodnji teden poslalo v Milwaukee svoj "team," ki se bo kosal s kegljači iz drugih krajev za prvenstvo na prvem kegljavskem turnirju SSPZ, ki se bo vršil v dotednjem mestu v soboto 19. marca. To pa je sedva zvezzano s stroški. Delno so prisločila na pomoč clevelandska Skupna društva, ki so temu društvu kot društvu "Utopians" darovala v ta namen po \$50. Poleg tega prirejajo "Spartanci" v petek dne 11. marca zvezcer v priziku S. N. Doma na St. Clair Ave. "fish fry," či garčisti dobiček se bo porabil za pokritje stroškov zvez s potovanjem v Milwaukee. Vstopnina je prosta, za ribjo večerjo pa se bo računalno 25c. Igrala bo Jankovičeva godba za ples. starejši člani so vabljeni, da pridejo na ta "fish fry" v čim večjem številu.

—Redna mesečna seja Skupnih društev SSPZ v Clevelandu se bo vršila v soboto 12. marca ob 8. uri zvezcer v Slov. Del. Domu na Waterloo rd. Seja je bila preložena s tretje na drugo soboto, ker se naslednji teden vrši kegljavski turnir v Milwaukee, in bo na tej seji zadnja prilega za one, ki se želijo prijaviti za skupno potovanje.

—Na zadnji seji Federacije društev SSPZ v zapadni Pensilsvaniji je bilo sklenjeno, da se prihodnja seja federacije vršila dne 22. maja v Library, Pa., po seji pa se bo vršil piknik skupno z društvom št. 172.

Razne vesti

—Mrs. Mary Končar iz Forest City, Pa., je v imenu svojega mladoletnega sina Alberta proti rojaku Joseph Čebularju, ki v Vandlingu, Pa., vodi gasolinsko postajo, vložila tožbo, v kateri je zahtevala zanj \$12.500 odškodnine, trdeč, da ko je njen sin 26. maja, 1936, prišel po gasolin za svoje motorno kolo, je Čebular po malomarnosti zlil nekaj gasolina na razbeljeni motor, pri čemur se je gasolin vnel in je mladi Končan dobljal opkline po nogah, rokah in telesu. Pred kratkim se je vršila obravnava na okrajni sodniji v Scrantonu in porota je Čebularja oprostila vsake odgovornosti za nesrečo. Tudi priziv za novo obravnavo je sodnija zavrgla.

—V Beamsville, Ontario, Kanada, se je ustrelil rojak Ivan Žužek. V smrt je šel radi obupa, ker mu je državna cestna komisija vzela pet akrov njegove 12 akrov obsegajoče farme za novo cesto, katero bodo zgradili po sredi njegove farme. Pokojni je bil 43 let star ter doma iz Velikih Lašč na Dolenjskem. Pokojni zapušča zeno in štiri male otroke ter sestro v Clevelandu.

—Da je clevelandska naselbina navz�ic vsemu kulturno vzbujena, sta pokazali zadnji dve nedelji, ko se je vršila operna predstava "Nikola Šubić Zrinski," katero je vprizorila samostojna "Zarja," in pa koncert opernega basista Franja Schiffnerja iz domovine. Na obeh predstavah je bila krasna vdeležba.

"Kako prijetno je, če človek ve odgovore na vsa vprašanja!"

Amerika ne bo sprejela vojne kot zdravilo za ekonomski probleme

Pomemben govor Philipa F. La Folletta, progresivnega governerja države Wisconsin.

Philip F. La Follette, mladi progresivni governer države Wisconsin, je imel prošli teden v New Yorku v takozvanem Town Hallu govor, v katerem je razmotril razmerje med demokracijo in ekonomskimi problemi v Zedinjenih državah. Med drugim je izjavil:

"Amerikanci niso pacifisti, izolacionisti ali sebični lovci za dolarjem. Po dednosti in praktičnih izkušnjah so praktični idealisti. Oni vedo, da 'tam, kjer ni dalekovidnosti, je propad.' Oni tudi vedo, da bo ljudstvo propadlo, ako oči njihovih voditeljev občutijo na oddaljenih ciljih in čustvenih meglenostih.

"Prepresto ljudstvo se zaveda iz skušenj, da će hočemo graditi, moramo imeti ne samo načrt, temveč tudi, da ni nobenih bližnjic, s katerimi bi se dalo prihramiti trudopolno počasno gradnjo česarkoli, kar bo trajalo vredno.

"Mnogi Amerikanci verujejo, da isto kot za posamezno družino, velja tudi za cel narod.

"Povprečen Amerikanec globoko mrzi arogantno silo, ki je danes na krmilu pri mnogih vladah na svetu. Istočasno pa čuti, da smo vsi odgovorni za dolgo vrsto ekonomskih in političnih polomov, ki so pomagali ustvariti baš ono organizirano silo, katero sedaj mrzimo.

"Ljudstvo te dežele se bo borilo v svojo lastno obrambo, naj se nihče ne moti glede tega.

Ampak prepresto ljudstvo te dežele ne namerava dopustiti, da bi se ga potegnilo v novo svetovno vojno kot nadomestilo za konstruktivno rešitev naših lastnih problemov.

"Razumevanje je najvišja potreba

"Ni dovolj za demokracijo, da nekateri misleči voditelji pozna-

jo potrebe dežele. Moje lastne omejene skušnje so mi vcepile globoko spoštovanje za nagon-

si razum ljudskih mas. Demokra-

kcija bazira na sposobnosti

mase, da prodre skozi kompli-

ranu mrežo osebnosti in idej do

sodbe, izbirajoče iz njenih lastnih skušenj.

"Prepresto je vrlina, ki je prav tako potrebna pri političnih principih kot pri umetnosti. Velika nevarnost za demokracijo danes je, da je do skrajnosti obtežena z zapletenimi detajli in birokracijo. Misljenje in vodstvo najvišje vrste bi danes moralno stremeti za tem, da se gotove programe poda v tako enostavni obliku, da bo povprečen pametni človek lahko razumeval vprašanja, katera mora pomagati reševati.

"Propast demokratične vlade in porast diktatur v tako številnih deželah, kakor tudi mrzljive priprave narodov za novo vojno so dogodki, za katere je iskati globokejšo razlaganje kot v temperamentu in kapricah človeškega značaja.

"Zdraviti se ne sme simptomov, marveč bolezni

"Velike reči se ne zgodijo slučajno, temveč so posledica kačke vzroka. To velja za fizični svet. Prav tako resnično je za politični in ekonomski svet. Dobrer zdravnik ne zdravi simpto-

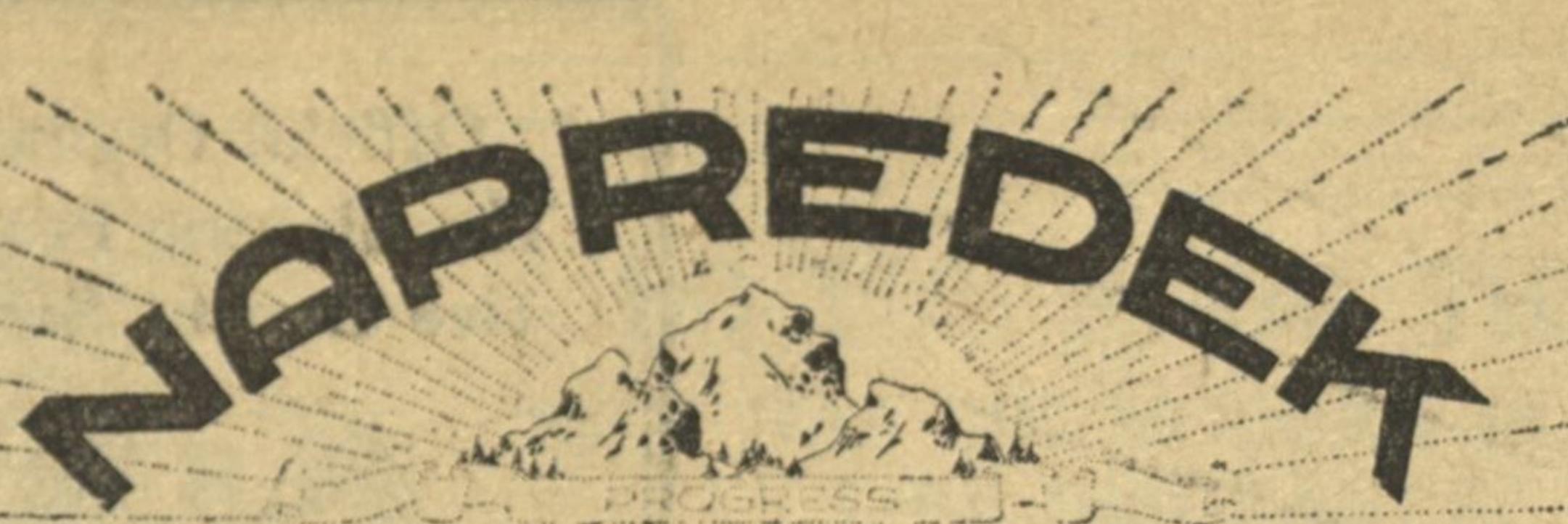
INOZEMSKA KRONIKA

Ost angleške politike je naperjena proti Sovjetski uniji, pravi ameriški časnikar

Edgar Ansell Mowrer, eden izmed znanih ameriških časnikarjev v Evropi, vidi politiki angleških torijev manevriranje za ustvaritev entote fronte fašističnih držav, ki bi, podprtia od angleškega kapitala in naravnih virov, podvzela vojno proti Sovjetski uniji. Tozadnje piše:

"Premijer Chamberlin je snel kričko, katero so britski toriji nosili skozi zadnji dve leti, nameščeno kričko branilcev svetovnega reda in demokracije. Skrajno torijsko krilo konservativne stranke je sedaj vrglo proč predvezo, katera ji je prinesla zmago pri zadnjih volitvah. Takrat so konservativci glumili hrabre viteze, ki so pripravljeni vsak čas boriti se in, ako treba, umreti za demokracijo, svetovni mir in legalnost v obliki Lige narodov. Tekom prihodnjih dveh let so voditelji moralni oprezno storili, ampak pomagala jim je prisotnost idealističnega Anthony Edena v kabinetu, ki je užival zaupanje mas.

"Po zaslugu Edena torijem ni bilo treba popustiti od njihovega stališča. Hoteli niso podvzeti nobenih učinkovitih sankcij proti Italiji niti nuditi prave pomoči Etijopcem. Čim je Mussolini izvjeval priljivo odločilno zmago, so takoj preklipali vse sankcije, nato pa začeli tajni koretirati s fašizmom. Ampak predno so bili v stanu položiti karte na mizo, so moralni odstraniti še eno zaviro v obliki priljajmo. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili vse zajete iz klobuka ter odkrili, da zajec ni več. Stranka je postala skupina zmedenih in zmešanih ljudi, ki prihaja do spoznanja, da naša magika več ne deluje. Demokratični morali priznati, da se potapljam. Pravzaprav so to kontroverzo glede bojnih ladij prihaja na dan: Preiskusili smo vse naša magična sredstva, takoreko potgnili v

**GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.**

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva
Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
**OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY**

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uredništva in upravnosti:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: HEnderson 5311

VOLUME III. 104 NUMBER 84

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

ZNANOST-JETNICA KAPITALIZMA

KAJ se je zgodilo z verstvom pod kapitalizmom, smo čitateljem že predčili, v naslednjem pa bomo skušali orisati razmerje med kapitalizmom in znanostjo. Ta naloga je lažja, kajti opraviti imamo s polnoma konkretnimi dejstvi, ne pa z abstraktimi pojmi, stoletja starimi predstoji ter osebnimi strastmi in nagnjenji, ki zavestno ali nezavestno vodijo boj proti jasni in brezstrastni misli. Že v razpravi, nanašajoči se na verstvo, smo večkrat citirali John Stracheyja, dasiravno se vsem njegovim, ortodoksnos marksističnemu nazoru prikrojenim izvajanjem, nismo mogli pridružiti, v naslednjem pa bomo v bistvu podali analizo in ugotovitve, ki jih omenjeni pisatelj o tem vprašanju podaja v knjigi "Borba za oblast".

Kakšen je torej učinek razpadajočega kapitalizma na znanost? Ali se je znanosti morda posrečilo, da je ostala nedotaknjena? Znanost je bila nekoč ljubljenska kapitalizma, njegov najvišji intelektualni uspeh. Edinolegst znanosti je kapitalizmu omogočila njegove ogromne uspehe pri podjarmljevanju prirode. Kadarkoli je kapitalizem naletel na kako stvar, ki je zavirala njegov razvoj, je bila poklicana znanost, da reši njegov problem. Kadar so se odprla nova tržišča, ki so zahtevala več blaga kot pa ga je bila sposobna produkcija, se je bilo lahko vedno zanesti na znanost, da bo potom novih metod produkcije podvajila. Če so bila transportna sredstva nezadostna za distribucijo produktov izboljšane industrijske tehnike, je znanost odkrila nove metode prevoza in distribucije. Kadar so se možnosti za dobičkanost investicijo na dani stopnji industrijalizacije v nekem kraju bližajo izčpanosti, je znanost producirala iznjedbe, ki so omogočile zavrnjenje cele vrste produktivne opreme in njeno nadomestitev z novimi stroji, ki so dobičke še bolj povečali. Če je bilo treba več delavcev kot jih je bilo na razpolago in so bili delavci vsled tega v stanju zahtevati boljše mezdje, je znanost priskocila pomoč z avtomatično mašinerijo, ki je omogočila zvišanje produkcije z manjšim številom delavcev kot se jih je potrebovalo poprej.

Ali se je torej čuditi, ako je kapitalizem v dneh svojega velikega razmaha znanost smatral za svojo največjo ljubljenko?

Sedaj pa, kakor smo že videli, je kapitalizem izčpal možnosti svojega razvoja. Dospel je na ekonomsko mrto točko in ne more rabiti ogromnih prodejkijskih sposobnosti, katere mu je znanost že preskrbel. Še manj ve, kaj naj napravi s čedalje bolj fabuloznimi produktivnimi silami, katere mu znanost sili v roke. Ali ni spriča tega pričakovati, da bo kapitalizem spremenil svoje stališče napram znanosti?

Znanost je prenehala biti zaželeni in občudovani čarodejec, ki vselej ravno v pravem trenotku razreši slehni problem. Današnji kapitalizem se je znašel v poziciji čerodejnikevga učenca: kadar se obrne na znanost, da reši njegove prodejkijske probleme, dobri več kot pa je pričakoval in želel. Kaj na primer naj ubogi kapitalist, ki ne more najti trga niti za, recimo, deset tisoč ton jekla, reče znanstveniku, ki mu lahko pove, kako producira to tisoč ton? Kakšne zahvale bo deležen poljedelski veščak, ki lahko podvoji pridelek pšenice, od strani farmerja, čigar posestvo je pravkar šlo na boben, ker je preveč pšenice pridelal? Povsem naravno je, da je moderni kapitalist začel dobivati čisto drugačne nazore o znanosti in znanstvenikih. Pojavlja se očividna hladnost. Oče današnjega kapitalista je utegnil biti navdušen oboževalec Huxleyja (angleški biolog in zagovornik Darwinove teorije) v njegovi sloviti kontroverzi z anglikanskimi škofi, medtem ko njegov sin pri pogledu na nevarni kakov današnjega sveta najbrže misli, da konservativnost cerkvenih mož navsezadnjie ni bila tako slaba.

Vpričo vsega tega je jasno, zakaj je kapitalizem začel čedalje glasnejše govoriti o "planirani produkciji" ter v ta namen celo klice državno oblast na pomoč. Seveda planirana produkcija more v kapitalističnem besednjaku pomeniti samo eno: zamrznenje znanstvenega napredka ter omejitev produkcijo na nakupno silo ljudskih mas — ne pa planiranje produkcije za zadostitev aktualnih ljudskih potreb. Kapitalizem ve, da je moderna znanost sposobna takoreč ustvariti raj na zemlji, dobro pa se tudi zaveda, da zanj v tem raju ne bi bilo prostora, zato njegova mržnja proti znanosti postaja vedno bolj oči-

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

Ne bilo bi prav, ako bi ne omenil, da je domača zabava društva štev. 19 v počast glavnim odbornikom dobro izpadla. V domačo zabavo smo imeli vpletene razne špase, h katerim si je zamislil br. Pucel iz Clevelandu tudi povstertanc. Franc je jo s tem pogruntal, ne samo, da smo se nabrali nekaj poljubčkov, temveč oživelj smo tudi nekaj onih, ki so bili do takrat abstinenti v plesu. Pomenkar je sam prvič zaplesal in ko je videl njemu enak abstinent v plesu, se je zavrtil tudi on, to je br. Rus.

Društvo je priredilo to zabavo z namenom, da se seznamimo z našimi glavnimi odborniki in se z njimi vred zabavamo. Dobrčka nismo pričakovali, ker ni bila prirejena za to, a smo kljub temu napravili lep dobiček. Hvala v imenu tega odbora in v imenu društva vsem glavnim odbornikom, kakor tudi drugim posetnikom za lep uspeh.

Eni zabavi navadno sledi druga. Za prihodnje mesece se nam obeta pa priredb, katere je treba omeniti. Ena izmed teh bo 30-letnica društva št. 24 v Milwaukee. Vršila se bo v dnevi 19. in 20. marca, s katero v zvezi bo tudi prvi kegljaški nastop igralcev SSPZ. Br. Ermenec, naš dobrí dopisnikar iz Milwaukee, nas je nedavno povabil. Milwaukee je lepo mesto ter uživa sloves, kakršnega druga mesta ne, vsled svoje pošte meste uprave, kateri načeljuje že lepo vrsto let stari borce socialist Daniel Hoan. Naša Zveza ima v tem mestu eno najaktivnejših društev, št. 24, katerega proslava se vrši, vsa društva, katera so včlanjena kakov sem zgoraj omenil. Pri-

Pred to sejo se vrši seja Chiške federacije SSPZ, in sicer se vrši dne 29. marca v glavnem uradu SSPZ. Tudi na to sejo ste vabljeni posebno zastopniki. Društvo št. 1 in 104, to pot se pričakuje, da pošljete zastopnike. Seja se ima včlanjena z mnogimi važnimi stvarmi ter je navzočnost zastopnikov vseh društev absolutno potrebnih. Federacija bo aktivna in živela, ako bodo aktivni in živeli zastopniki, kateri so bili izvoljeni. Ako kateremu izvoljenih zastopnikov ni mogoče priti na sejo, naj društvo pooblasti katerega družega. Glavno je, da so zastopana na sejah vse društva, katera so včlanjena na Federaciji.

Sem in tja

William Candon

Letos je jubilejno leto naše Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze, ki obhaja svoj 30-letni obstoj. Malo je že živil pionirjev, kateri so počeli prvo ledino orati. Bili so boji za obstoj svobodomiselnih idej, a s pogumom in dobro voljo so šli naprej ter delali na levo in desno tako dolgo s pomočjo novih moći, da smo prispevali do viška naše solventnosti.

S ponosom lahko rečemo ob 30-letnici, da smo močni, akoravno majhni po številu. S tem tudi ni rečeno, da smo dokončali delo, ampak podvojimo isto idemo dalje, da pridemo do viška — do združenja vseh naših podpornih organizacij, da bo ena sila, ena moč, katera bo nepremagljiva v širjenju naših prednih idej med našim slovenskim narodom v Ameriki. Večno mi in vsekodobno, da se kaže kapitalizem druži. Zdaj se ne bi mi? Ni vzroka, da se ne bi mogla delavska masa združiti v eno veliko skupino. Naj bo namen našega članstva po 30-letnici, razmišljati, kako bomo prispevali cilja, do združenja naših podpornih organizacij. Naj bo slavnost širok ameriškega kontinenta v mislih vsega članstva, za napredek ne samo naše SSPZ, ampak tudi za korist celokupnega naroda. Ako bomo gledali na levo in desno brez vsake medsebojne mržnje, bomo gotovo dosegli zaželeni cilj.

Prva slavnost se bo vršila v Milwaukee, Wis., 19. in 20. marca, prvo društvo naše Zveze, po imenu Balkan, bo obhajalo 30-letni obstoj. Kot samostojno društvo se je priklopilo naši Zvezni. Čast vam, bratje, in sestre za čas trud tekem tridešetletnega društvenega življenja. Poigre te slavnosti bo imela naša mladina kegljalno-tekmó v istem mestu. Velika skupina clevelandske mladine se vdeleži te dvojne slavnosti. Vr-

srečna zame, pa ne v Čikagi, preskrbitate. Se bom v bodoče u- Zaitz si je mislil: Takole v ža- čil plesati, tako da ne bom sa- kel ne bom dal številke sedem, mo po kurjih očesih plesal, am- pak tudi po nohtih.

Sedaj pa še: kdor hoče iti pogledat svoj rojstni kraj, naj se kmalu odloči, ker čas prihaja in takoj bo tukaj 18. maj, ko bo odpeljala največja ladja sve- ta iz New Yorka. Kaj vam je lepše kot vaš rojstni kraj, kjer boste videli znance in sorodni- ke! Odločite se takoj ter pišite za pojasnila, katera vam daje August Kollander na 6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. On vam preskrbi vse, kar je potrebno za potovanje. Kot izgle- da, vdeležba bo precej povolj- na in izlet bo gotovo zadovoljiv, da bodoče, da tudi št. 7 prihodnjic

Istotako našim članicam, ki so se tako pridno vrtile v kuhinji in pomagale naši kuharici Mrs. Zagari.

Torej hvala vsem skupaj, ki so kaj pripomogli do tako lepega uspeha.

Agnes Jeric, tajnica,

ZAHVALA ZA POMOC

Filbert Hill, Pa. — Čakam,

da bi se kdo oglasil iz te okoli- ce, pa ni nobenega glasu od nikogar, zato naj jaz nekolič poročam. Delavski položaj v našem kraju je tak kot menda povsod: revež ostane revež, pa naj se obrne kamor koli. V o- kolici 10 do 12 milj je kakih 25 do 30 premogovnikov. Eni so veliki, drugi mali, ampak to je brez pomena, ker delo skoro povsod počiva. Samo trije ru- dniki nekolič obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

Način način obratujejo, tri do pet dni v tednu, a ljudi je, da se težko umikajo drug druge.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

SKUPNA DRUŠTVA V CLEVELANDU

Cleveland, O. — Zastopnike in zastopnice se prosi, da se go- tovo vdeležje seje Skupnih dru- štv, ki se bo vršila v soboto dne 12. marca ob 8. uri zvečer v Slov. Delu na Waterloo rd. Seja bo zelo važna in dolžnost vseh zastopnikov je, da so gotovo navzoči.

Za one, ki se želijo vdeležiti 30-letnico društva Balkan št. 24 in kegljaške tekme v Milwaukee, Wis., katero priredijo ameriško poslužoča društva naše organizacije, bo seja Skupnih društev zadnji čas, da se prijavijo za skupno potovanje v Milwaukee za te prireditve. Voznja z železnicu stane samo \$11.80 tja in nazaj. In ako se prijavi dovolj članov za ta izlet, bomo imeli sami svoje prostore na vlaku.

John J. Kikol, tajnik.

PRIHODNJA SEJA PENNA FEDERACIJE IN DRUGO

East Pittsburgh, Pa. — Pri- hodnja seja Federacije društev SSPZ v zapadni Pensylvaniji se bo vršila dne 22. maja v Library, Pa., po seji pa se bo vršil piknik skupno z društvom št. 172. O tem več pozne.

Drugi piknik, kakor je bilo pred zadnjim sejoma sklenjeno, se bo vršil 4. julija skupno z društvom št. 237 v Bridgeville. Torej društva te okolice, ne pri- rejajte piknikov na ta dva dneva. Vsa tista, ki ste prejela listke, ste prošena, da greste pridno na delo.

Spanjih borcev tudi nismo pozabili. V ta namen je bilo sklenjeno, da priredimo veselico skupno s federacijami SNPJ in JSKJ, aka bosta v ta namen pripravljeni sodelovati.

Pričej se je tudi razpravljalo o združitvi naših organizacij in večina zastopnikov je bila za to, da se

Slovenska Svobodomiselna Podpora Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.

Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 E. 47th St., Cleveland, O.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomočni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško posložnosti in mladinskih društv, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GLASS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLAŠILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Zapisnik letne seje glavnega odbora SSPZ

(Nadaljevanje s 3. str.)

Br. Zaitz poroča, da ima velike teškoče z iztirjavanjem za ostalimi asesmentov pri gotovih društvih. Celotna vsota takega asesmenta znaša \$287.30. Poudarja, da nekateri tajniki so krovno malomarni v tem oziru, če pa jih opozori na njihovo dolžnost, se strahovito jezijo nanj, dasiravno samo vrši svojo uradno dolžnost. Definitivnega zaključka ni, pač pa se mu prepusti, da v vsakem slučaju postopa kot se mu zdi najbolj primereno.

V pretres pride zadeva društva št. 192. Tajnik tega društva ni poslal asesmenta na glavni urad, nakar je bil od društva izključen. O slučaju poročajo Zaitz, Rus in Pucel. Sklenjeno je, da zadevo reši porotni odbor sporazumno z društvom.

Br. Candon poroča, da doseglo še ni veliko prijav za skupno potovanje v staro domovino, ki ga prireja Zveza za svojo 30-letnico. Vzrok temu so pač poslabšane delavske razmere. Poroča tudi, da je neki član društva št. 20, ki se je prijavil za potovanje, pripravljen prevzeti v oskrbo filmsko kamero, katero se namešava vzeti na pot ter zastopati skupino pri formalnih prilikah v domovini. Sklenjeno je, da se br. Candonu da polno moč v tem oziru, da ukrene kot se mu zdi primereno.

Br. Kvartich poroča, da je dobil kritiko od več strani, zato kaj da se ni vdeležil zadnje seje glavnega upravnega odbora, ker v zapisniku dotedne seje stoji enostavno zapisano, da on in podpredsednik Lisch nista bila navzoča, ni pa pojasnjeno, da je br. Rus vabil na sejo v obeh slučajih dostavil pripomoč, da ni potrebno, da bi se seje vdeležila, ker ista ne bo imela pred seboj nobenih važnejših zadev. Želi, da se bodoče postopa bolj taktno in da se eventualna odsočnost na seji v zapisniku pravilno pojavi. Br. Rus izjavlja, da se bo to upoštevalo.

Br. Kvartich opozarja, da je upravni pododsek nastavil zasečno posebno pomoč v gl. uradu ter želi, da ta seja sklene, da li ima ta odsek tozadne moč. Br. Lisch stavi predlog, da ima pododsek pravico nastaviti posebno moč, kadar obstoji potreba, da pa se mora o tem preje pisorno posvetovati z ostalimi člani upravnega odbora. Predlog je podpiran in sprejet.

Br. Pucel opozarja, da se v Španiji vrši civilna vojna, katero je izvral fašizem in od katere izida morda zavisi bodočnost delovnega ljudstva po vsem svetu. Ker je SSPZ napredna delavska organizacija, bi ne bilo nič več kot prav, da po svoji moći pomaga borcem v Španiji, zlasti še, ker tam se borijo tudi mnogi slovenski fantje in možje. Stavi predlog, da naše glasilo po svoji moći podpira lojalistične boritelje ter sodeluje pri akcijah za njih oporo. Vistem smislu govorijo tudi Zaitz, Grill in Lisch. Predlog je podprt in sprejet. Sklenjeno je, da se akciji za nakup ambulančnega voza za "Cankarjevo brigado" v Španiji, katera obstoje v Clevelandu, prisloči na pomoč z darom v vsoti \$50.00, skupno z določbo, da bo ambulančni voz, kadar bo poslan, nosil občo slovensko označbo, ne pa samo ene organizacije.

Br. Pucel poroča, da hiša na E. 168 St. v Clevelandu katero lastuje Zveza, nujno rabi nekaj popravil. Br. Kuhel priporoča, da naj se upravnemu podoseku predloži proračun in ta bo sklepalo. Priporočilo se vzame na znanje.

Br. Candon želi, da bi se v bodoče najemnike v hišah, ki so last Zveze, iz gl. urada pisorno obvestilo, koliko znaša najemnina kadar pride do kake spremembe. Gl. blagajnik izjavlja, da se bo v bodoče to storilo.

Na predlog br. Zaitza se sklene, da se za glavni urad in uredništvo glasila naročniški mladinski list "Iz naše doline."

Br. Zaitz govorja o gibanju "Progresivnih Sloven" v Clevelandu ter je mnenja, da je ta napredna ženska organizacija zelo potrebna za ves naš napredni in delavski živelj. Zeleti bi bilo, da se njeni delovanje razširi povsod, kjerkoli bivajo naši ljudje, ker na ta način se bo podkrepila napredna misel med ameriškimi Sloveni. V istem smislu govorijo tudi Grill, Rus in ostali odorniki. Br. Pucel stavi predlog, da SSPZ nudi "Progresivnim Slovenam" vso moralno pomoč ter jim želi mnogo uspeha pri njihovem delu. Predlog je podprt in soglasno sprejet.

Br. Vrhovnik opozarja na obrede za sprejem novih članov, katere je prejšnji večer prvič izvajalo društvo "Trail Blazers" na seji, kateri je prisostvoval skoraj ves glavni odbor. Ali naj se obrede odobri in uvede pri angleško poslužičnih društvenih v splošnem? Sklenjeno je, da se to vprašanje prepusti upravnemu podoseku.

Ker je dnevni red izcrpan, se predsednik Kvartich zahvali odbornikom za delo in pozornost na tej seji ter s pozivom za složno delo v korist organizacije in članstva zaključi sejo ob 6. uri zvečer.

John Kvartich, predsednik
Vatro J. Grill, zapisnikar

POPRAVEK: V poročilo gl. blagajnika Kuhela, ki je bilo priobčeno kot del zapisnika seje gl. odbora v glasilu preteklega

tedna, se je vtihotapila tiskovna pomota. Izpuščena je bila ena celica vrsta v 7. odstavku njegovega poročila, pričenši z 12. vrsto. Stavek, čigar smisel je tiskovna pomota pokvarila, se pravilno glasi: "Ugotovil sem, v čemur se strinjam tudi naši legalni zastopniki, da bi bilo družbo mogoče obratovati le potom lokalnih uslužbencov in poslovodje s primerno plačo in potom nadaljnje kapitalizacije za nabavo novih drogov, žic in oddajalnih in dovjajalnih aparatorov, a čisto gotovo pa v izgubo vsake tuje zavarovalne družbe, ki bi se spustila v ta obrat."

V DEŽELI OLJA, BOMBAŽA IN KRAV...

MIRKO G. KUHEL

(Nadaljevanje)

Ob štirih popoldne sva priroma s Sturmom v Godley. Izkobacala sva se iz Lize, ki je bila pokrita s debelo plastjo blata od kolesnih glad in do zbočene strehe. Zgledala je kot podmorski čoln, ki je zgrešil svoj cilj in se končno prernil skozi nepoznano močvirje.

Mlašji Sturm je toliko podoben svojemu starejšemu bratu kot Indijanec zamorcu. Prisodil bi mu, da se v njegovih žilah preteka irska ali skandinavska kri, ne pa nemško — indianska. Prevaro delajo lepi rdeči kodri, ki so pravi kontrast od črnih, ravnih las, s katerimi ponosa starejši brat. Naš prihod ga je osupil, kakor tudi njegovo mlado soprogo, ki je najnu takoj povabilo v malo kuhinjco, kjer sva se umila. Mlada dvojica je bila poročena šele par mesecov, in v pogovoru kasnejša sta priznala, da sta se že naveličala monotoničnega življenga v ti naselbini. Ker obratujejo telefonsko postajo, morata biti na nogah 24 ur na dan, eden ali drugi. Plača je malenkostna, iz katere morata sama trpeti stroške mnogoštevilnih popravil žičnih linij, transportacije in seveda življenske potrebščine, hrano, obliko in drugo. Preprosto pohištvo in revna oblike je bila priča temu tannanju. Čim se ponudi prva prilika, mislita delo pustiti. Osebno sem se strinjal z njima, ugovarjal sem pa, češ, da je dosti mladih parov, ki bi bili veseli takega dela. Mlada soproga me je povabila, da naj poskusim samo za en mesec. Hvala, za enkrat še ne!

Prehodili smo pol vasi in si razgledali položaj drogov, žic in drugih priprav, ki služijo telefonskemu podjetju, a poleg nekaj novih drogov, je bilo vse v slabem položaju. Farmarji plačujejo po \$1.25 na mesec, ako si nabavijo sami telefonski aparati in napeljejo žico do glavne linije. Drugače stane telefon \$2.50 na mesec in pristojbina za kljice po linijah drugih družb, ki poslujejo v bližini. Če račun ni plačan v šestih mesecih, se postrežbo prekine. Letos je bila dobra letina, kar se je pokazalo v večjih telefonskih dohodkih. Glavni vir vseh dohodkov pa gre seveda drugim družbam, katerih linije se uporablja za daljše klice. Če stane na primer klic v Fort Worth, en dolar, dobri domača postaja 10 centov, 90 centov gre pa za "toll". Sturm mi je pokazal knjige za mesec november. Dohodki so bili \$223, račun za "toll" pa je znašal \$96. Ni bilo potreba dosti računati, da za družbo ni dosti ostalo, ko je odplačala še Sturma, električno in davke. Poleti je promet boljši, pozimi slabši. Ako bi si postaja nabavila svoje lastne linije in zboljšala oddajalne in prejeme aparate, bi se promet podvojil, stroški pa veliko znižali. Družba pa nima denarja za tako kapitalizacijo. Priporočil se je, da ga nikar ne pozabim, ako bi SSPZ dobila družbo na dražbi. — Gotovo ne, — sem rekel, mislil sem pa vse kaj drugega. Odločil vlogo v tem oziru so imele igrati postaje in glavni stan družbe v skrajnem jugozapadnem Tekssasu, kamor sem imel odpotovati prihodnje jutro.

Ob desetih zvečer sem dospel v Fort Worth, kjer mi je dobra večerja prav teknika. Napisal sem dolgo poročilo v Chicago, naročil klerku, da me pokliče ob 8. uri zjutraj, in položil utrujene ude dolgemu počitku na mehki postelji. V sanjah sem celo noč brodil po blatu in povabil par ducatov mul, predno se je tudi umška moč izčrpala. Spal sem kot klada, dokler me ni zbulil telefonski zvonček od dogovorjeni uri prihodnje jutro.

Ljudje niso z nobeno rečjo tako darežljivi kot z nasveti. Razmerek v Milwaukee in okolici niso nič kaj ugodne, ker industrija ne obratuje s polno paro in to daje več brezposelnih in takih, katerih delovni čas je skrajšan. Veliko razgovarjanja in ugibanja je, kaj nam čas prinese, toda kaj definitivnega ne ve ničče. Želim pa, da bi razmere na padle na stopnjo prošlih let 1932-33. Mnogo se je pisalo v milwtuških listih o shodu, ki so ga ob-

Amerika ne bo sprejela vojne kot zdravilo za ekonomiske probleme

(Dalje s 1. strani)

ki producira kot tudi onih, ki dobijo nekaj 'zastonj.' Rešitev ni v delitvi našega bogastva, temveč v njegovu pomnožitvi.

"Trdrovratno vztrajanje meriškega ljudstva pri svojih lastnih zadevah ne izhaja iz sebične domene, ne iz zunanjih svetnih eksistira zanj. Nasprotno — izhaja iz prepiranja, da predno moremo rešiti svet, moramo rešiti same sebe; da predno vidimo bruno v očeha svojega bližnjega, moramo vzeti pezdir iz našega lastnega. Kako naj pričakujemo, da bo razburkani svet sledil vodstvu demokracije, ako se demokracija sama ne more odločiti, kaj naj stori in kam naj gre?

"Preiskušnja de mokratične vlade je, da li je sposobna rešiti živilske potrebe našega časa. Danes se od vseh strani sliši izražanje bojazni ali upa, da je demokratična vlada obsojena na pogin. Nobena stvar ne bo takoj gotovo prinesla njenega pada, kajti kadar se zunanje oblike demokracije uporablja za zadušenje njenega bistva.

"Ako naša vlada ni sposobna rešiti živilske potrebe našega časa, danes se od vseh strani sliši izražanje bojazni ali upa, da je demokratična vlada obsojena na pogin. Nobena stvar ne bo takoj gotovo prinesla njenega pada, kajti kadar se zunanje oblike demokracije uporablja za zadušenje njenega bistva.

"Kot je neko izjavil neki moder: 'Gotov narod hrani svojo popolnoma enostaven. Blizu Benbrooka smo v nekaj trčili. Bus je zavil čez cesto, pneumaticne zavore so zasikale in sunčoma smo obstali na drugi strani — v jarku. Nekaj me je zaznalo pri seru. Povozili smo kakega siromaka — človeka! Pomočniki iz gasolinske postaje so s žarnicami svetili v črno maso, ki se je premotoval ob robu ceste. V mlaki krvi je brcala in z glavo ob cesto bila velika — mula. Svetilke na busu so mrcino oslepile, ko kočila preko ceste v ovinku, in zadevali smo jo prav v sredino. Truplo so potegnili raz ceste, motor je zaropal in odpeljal smo se naprej. Šoferja sem hotel vprašati, kdo bo nosil odgovornost za nesrečo, pa mi je dejal: 'Gotov narod hrani svojo popolnoma enostaven.'

"Kot je neko izjavil neki moder: 'Gotov narod hrani svojo popolnoma enostaven. Blizu Benbrooka smo v nekaj trčili. Bus je zavil čez cesto, pneumaticne zavore so zasikale in sunčoma smo obstali na drugi strani — v jarku. Nekaj me je zaznalo pri seru. Povozili smo kakega siromaka — človeka! Pomočniki iz gasolinske postaje so s žarnicami svetili v črno maso, ki se je premotoval ob robu ceste. V mlaki krvi je brcala in z glavo ob cesto bila velika — mula. Svetilke na busu so mrcino oslepile, ko kočila preko ceste v ovinku, in zadevali smo jo prav v sredino. Truplo so potegnili raz ceste, motor je zaropal in odpeljal smo se naprej. Šoferja sem hotel vprašati, kdo bo nosil odgovornost za nesrečo, pa mi je dejal: 'Gotov narod hrani svojo popolnoma enostaven.'

"Pregled ekonomskih in političnih dogodkov v Ameriki

(Dalje s 1. str.)

mu neznosnemu stanju." V pisusu se tudi opozarja na primer Metropolitan Water Board-a v južni Kaliforniji, ki je dobit včetno milijon dolarjev od RFC, sedaj pa z največjo zagriznostjo vodi boj proti vsaki delavnici.

"Penn federacija izključena." William Green je preklical čarter Pennsylvanske delavske federacije, ki nini uradniki niso hoteli izključiti pridruženih unij, ki obenem pripadajo CIO. Izjavil je, da bo poslal organizatorja v Pennsylvania, ki bo reorganiziral državno federalno, v katero pa se bo sprejelo le ene unije, ki so "lojalne" AFL. Green si tudi prizadeva, da bi preprečil nominacijo sedanjega podgovornega Thomasa Kennedyja, ki je tudi tajnik in blagajnik United Mine Workers unije, za governerja. Predsednik pennsylvanske federacije John E. Phillips je izjavil, da je Greenovo postopanje nekaj povsem novega v ameriškem delavskem gibanju. "To je bistveno diktatorska procedura, ki je popolnoma tuja vsem pojmom demokracije, ki so doslej prevladovali v delavskem gibanju."

"Ob desetih zvečer sem dospel v Fort Worth, kjer mi je dobra večerja prav teknika. Napisal sem dolgo poročilo v Chicago, naročil klerku, da me pokliče ob 8. uri zjutraj, in položil utrujene ude dolgemu počitku na mehki postelji. V sanjah sem celo noč brodil po blatu in povabil par ducatov mul, predno se je tudi umška moč izčrpala. Spal sem kot klada, dokler me ni zbulil telefonski zvonček od dogovorjeni uri prihodnje jutro.

"Ljudje niso z nobeno rečjo tako darežljivi kot z nasveti.

"Razmerek v Milwaukee in okolici niso nič kaj ugodne, ker industrija ne obratuje s polno paro in to daje več brezposelnih in takih, katerih delovni čas je skrajšan. Veliko razgovarjanja in ugibanja je, kaj nam čas prinese, toda kaj definitivnega ne ve ničče. Želim pa, da bi razmere na padle na stopnjo prošlih let 1932-33. Mnogo se je pisalo v milwtuških listih o shodu, ki so ga ob-

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Tournament Views and Reviews

Dots and dashes . . . . . and a few odd flashes and repetitions . . . . . on our first National Bowling Tournament at Milwaukee on March the 19th . . . . . The immediate scene of this big event is ROLOFF'S RECREATION and BOWLING ALLEYS at 1304 W. Mitchell St. . . . . The HEADQUARTERS will be located at the SOUTHSIDE TURNER HALL at 725 National Ave. . . . . RESERVATIONS for quarters for out-of-town contestants and rooters may be had, at very reasonable rates, at M. Vrhovnik the ANTLER HOTEL, 618 N. 2nd St. . . . . Visitors, tournament participants or non-participants, are requested to communicate with brother JOHN MAREN (if you have not yet done so) and inform him of your mode of travel and the time you expect to arrive in Milwaukee . . . . . It is important that this information be in the hands of the Reception Committee several days prior to the inauguration of the tournament, so that ample time will be had to meet and greet you in "ROYAL" style.

Although, the closing entry date was extended to March 1st, several entries are still incomplete . . . . . Thus far, 72 men and women bowlers are listed as entrants, composed of 11 Five-Man and Woman Teams, 16 Two-Man and Woman Teams and 17 singles . . . . . One additional Five-Woman Team entry is expected, so that the event will be rounded out with an even four teams . . . . . More singles and doubles entries have been promised, which we hope will arrive before this article goes to press . . . . . Woman entries, especially, have been very few and slow in arriving . . . . . Unless more entries are received during the next few days, the singles event for the women (only 2 entrants at present) will have to be scratched . . . . . We sincerely hope that this won't be necessary, as we want our women bowlers to make this affair their outstanding success . . . . . A COMPLETE ROSTER OF BOWLERS IN EACH EVENT WILL APPEAR IN NEXT WEEK'S ISSUE OF THE "NAPREDEK."

Voluntary donations, totaling \$55.00, have been received from the following members . . . . . and incidentally, they are all members of the Supreme Board . . . . . Brother John Kvarlich, Rudolph Lisch, Vatro Grill, Mirko Kuhel, Joseph H. Grills, John Maren, Dr. F. J. Arch, Anton Zaitz, William Rus and Michael Vrhovnik, each contributing five dollars . . . . . Brother William Candon swelled the "kitty" with two dollars and brothers Frank Pucel, Frank Medved and Vincent Pugel with one dollar apiece . . . . . Many thanks, fellow-members; I'm sure every prize winner will appreciate what each of you have done to stimulate greater competitive interest in the coming tournament.

Cleveland entrants, numbering twenty-six bowlers at present, and the Pennsylvania entrants from Bridgeville, totaling ten in all, will travel to Milwaukee and back home a distance of 900 and 1150 miles, respectively, to help out on our first S. S. P. Z. bowling show . . . . . The Trail Blazers and Victorians from Chicago will add their bit to the atmosphere . . . . . Since all expenses, excepting alley fees for the Five-Man and Five-Woman Team events and quarters at the rate of \$1.00 for a single night for each contestant, must be borne, either, by the individual member or in collaboration with some local unit (Lodge or Federation or both), this will run into quite a few dollars and cents before they return home . . . . . Since the Society as a whole will be the chief beneficiary of this national event, it is certainly unfortunate that something more cannot be contributed to make the individual bowler's expenses less cumbersome to bear . . . . . So, how about a few more donations to swell the prize "kitty" and give some of our bowlers a chance to win their way to and from the tournament . . . . . Send all donations to the Secretary of the N. A. B. in care of the Society . . . . . Beautiful trophies have been purchased for the champions in each event and division . . . . . Small bowling balls will be awarded to the team members of the Five-Man and Five-Woman Team Champions.

AMERICAN BOWLING CONGRESS

Being curious how the ABC Tournament is conducted, I took the opportunity of attending the opening night of what is considered the biggest athletic event of them all . . . . . 27,000 bowlers, coming from every state in the Union, Canada and the Hawaiian Islands, are entered in this gigantic meet . . . . . It was a real pleasure watching the systematic procedure of the impressive opening ceremonies . . . . . The first ball was thrown by his Honor the Mayor, "Ed" J. Kelly . . . . . This was followed by forty other local and state political figures rolling a first ball on each alley . . . . . Movies were being taken while all this was going on . . . . . A roar of applause swept through the Coliseum as the regular bowlers took their places and began to try for new records . . . . . Although, no one expected record-breaking scores on this first night, it was surprising to me at the number of low games registered . . . . . There were dozens of games around the hundred mark and, at least, a couple or three under a hundred . . . . . Of course, one must consider the conditions under which they were bowling . . . . . Brand new alleys, as slick and smooth as glass, is a big handicap for even the best of keglers to overcome and, besides, there is that "pressure" complex that has a psychological effect on the result obtained . . . . . Bowlers in our SSPZ National Tournament will have no records to break, but you can bet that everyone will be out there trying his or her best to duplicate or better their previous highest score, so that when the next tournament rolls around, we'll all have some real marks to shoot at . . . . . On to Milwaukee on March 19-20 for a grand and glorious time.

Michael Vrhovnik

Spartan Jr. Hold Taffy Pull

CLEVELAND, O. — The Spartan Jr. will hold their regular monthly meeting on Friday, March 11, room 2 in the new bldg of the Slovene Nat'l Home.

This meeting will feature fun and frolic in the form of a "Taffy Pull." After the meeting each member present will receive a big piece of taffy which he can pull to his heart's content. Games will also be played. Parents and friends of the juvenile members are cordially invited. The admission price for adults will be ten cents.

Also at this meeting there will be an "award night" at which some fortunate person will receive fifty cents. Come to the meeting!

Don't forget the date! Friday, March 11. The meeting starts at 7:00 p.m.

Stan Zore, Adm.

DON'T KNOW THEIR HISTORY

By C. W. Ervin in "The American Guardian"

The congressional ignoramuses who are forever prating about the "subversive doctrines" of those they call our "alien" population know nothing of the real history of this country. To them, subversive doctrines mean anything that might upset the rule of the few over the many. They want to stay on top and they don't care how many million stay at the bottom.

They appear to be in utter ignorance of the fact that the most so-called subversive principles ever given voice to were uttered by Jefferson and Lincoln. Almost at the beginning of our history Jefferson wanted to upset the power of the judges who he claimed had usurped the function of passing on legislation, and the said Thomas Jefferson didn't use very gentle words in uttering his "subversive" principles. He called the Supreme Court the "thieves of jurisdiction" and denounced its most eminent member, Chief Justice Marshall, for "twisting the law to his own bias."

As for Lincoln, he went a good deal further than Jefferson. In 1847 he attacked the whole economic basis on which our industrial, financial and political life was built. He called the attention of his fellow countrymen to the fact that, with the exception of air and light, almost every good thing we enjoy was made by labor and that therefore the worthy object of any good government was to give to the laborer the full return of his product, or as nearly as possible. If this wasn't an appeal for governmental interference with business, please let somebody tell me what it was. The profit system would certainly have to be interfered with if any government tried to do what Lincoln suggested.

And for all this talk about "class antagonism," etc., etc., which both Tory Republicans and Tory Democrats are indulging in, we call the attention of our educated ignorant "statesmen" in Congress to the fact that James Madison and Alexander Hamilton, between October 1787 and May 1788, wrote a rather familiar series of articles known as the Federalist Papers. In these papers these two very conservative statesmen set forth the fact that government was practically founded on class antagonisms and that the business of skilled governors was to reconcile as far as possible the interests of the various classes in the country. Naturally, both of these gentlemen believed that the few should rule the many. Nevertheless, neither of them were mental ostriches. They say clearly the forces with which they had to deal.

Many people do not know that the boy pages in Congress are compelled to go to school in addition to serving as pages. Would it not be a most effective step to set apart the caucous rooms in both Senate and House office buildings and make it obligatory on all members of Congress to take a course in the history of their own country? I haven't the least doubt that such eminent scholars and historians as Dr. Charles Beard and our former ambassador to Germany, Dr. Dodd, would be glad to offer their services free to enlighten our national legislators on the true history of the United States.

BREAD COMPANIES MAKE BIG "DOUGH"

Bread companies figure on making an even better haul during the first three months of 1938, according to financial estimates.

Continental Baking Corp. reported a net profit for last year of \$4,150,633, their best since 1931. Salines volume increased 19 per cent. The corporation had an operating profit of 10 per cent. Purty Bakeries Corp. had earnings in 1937 of \$462,567, less than in the previous year. The loss was chiefly a bookkeeping one, however, occasioned by the decline in the price of flour.

Officials of the Department of Agriculture recently pointed out that bread prices are above levels justified by the cost of bread ingredients.

Victorians

CHICAGO, Ill. — Regarding Thursday's meeting. It was nice to see Joe Potsch wearing his usual healthy grin, back in attendance. And another long-absent member, Ann Torta, also put in an appearance. Our pleasure in seeing these two well-known members present offset, in a way, the disappointment of an otherwise poorly attended meeting. Tch! Tch!

A great part of the business had to do with the week-end of the 19th in Milwaukee. We're all looking forward to this great get-together of the SSPZ keglers. Please watch the paper carefully for final particulars.

Nancy Novak must carry a rabbit's foot with her when she goes to meetings!

Mary Novak is recuperating at home, 7310 Vincennes avenue, and is coming along just fine. And Mary, you know, adores having visitors.

Here's an important date to jot down! Saturday, April 9—our spring dance. Won't tell you any more than that now, but mark the day and be sure to come to Slong.

Joan

DANCE

PLEASANT VALLEY, Pa. — A dance will be held at the Slovene Hall on March 12. Good music will be provided by the Slovene Ramblers. Come on! Come all! Everyone attending is assured of a good time.

John Jelovchan, Sec'y

"SLOŽNE SESTRE"

CLEVELAND, O. — "Složne Sestre" Lodge No. 120 takes this opportunity to report that their Silver Jubilee Banquet and Dance were in every respect a great success. We wish to extend thanks to the Spartan girls for their efficient assistance and to all others who helped make this affair a grand success.

Haitches

"What a large family you have, Mrs. Jones," said an American woman to an English lady.

"Yes'm, and the funniest thing is that all the names begin with a haitch. There's Orace, Erbert, Enry, Ugh, Ubert, Arold, Arriet, and Etty—all except the last one, and we had her named Halice."

FLASH! FLASH!

FLASH!

By Anne Opeka

Cleveland, O. — Friday night the Spartan Bowlers are sponsoring a genuine "Fish Fry" in the annex of the Slovene National Home on St. Clair Ave. Frankie Yankovic and his boys will furnish the guests with polkas, waltzes, big apples, and "what have you." The cooks will prepare delicious fish and roast beef dinners, the bartenders will serve everything from coffee to Bromos with, of course, stronger stimulants in between, and a grand floor show to top it off!!

As you probably know, the net proceeds of this affair will go towards defraying traveling expenses to Milwaukee for the Spartan Bowlers and believe me they're doing their very best to show everyone "the time of their life" that evening. According to the latest reports the tickets are going like "hot cakes." There is no admission but tickets are being sold for 25c for the fish dinner.

With your full support you will help the Spartan keglers push this affair over with a "bang and a smash" which will be greatly appreciated.

Once more the committee cordially invites all SSPZ members and their friends to attend this "bowling affair" on Friday, March 11 at SNH where you can dine, dance, sing and be happy to your hearts content.

What do you say gang?!

Spartan and Utopian Keglers in 1st Game

CLEVELAND, O. — Last Sunday the Spartan and Utopian girls and boys played off their first match game which certainly proved very exciting and interesting.

The Spartan and Utopian boys each won one game and tied another, and the Spartan gals won two out of three games from the Utopianettes. The scores will show you what a close race it was, especially between the boys. Pete Manlio had the highest single game scoring 222 with Tony Gabrenja and Tony Bolka coming close with 219 and 218 games respectively. Eddie Centa ended with a 210 game.

Bill Streeter claims the best three game series in the match scoring 589.

(He just couldn't break into the 200's.) Tony Bolka came in second totaling 570 for three games, and Peter Manlio bowled a 565 series.

SPARTANS

Stan Zagar	162	158	151	471
Tony Gabrenja	219	162	146	527
Frank Kalister	154	151	150	455
Bill Shuster	116			116
Tony Bolka	170	218	182	570
Eddie Centa	168	210		378
Stan Centa	180			180

Totals 821 857 1019 2697

UTOPIANS

Eddie Dolishak	152	138	194	484
Frank Krevic	141		151	292
Chuck Krevic		166	148	314
Hank Zorman	160	160	172	492
Pete Manlio	177	166	222	565
Bill Streeter	191	199	199	589

Totals 821 923 1086 2736

Among the girls Antonia Zagar holds the highest single game and three game series with Stella Zubukovic and Stella Zadell keeping up at a close pace.

SPARTANS

Ann Opeka	95	115	85	265
Rose Kallister	63	112	79	254
Stella Zubukovic	118	143	120	381
Sophie Opeka	73	83	105	261
Antonia Zagar	123	124	168	415

Totals 472 577 557 1606

UTOPIANS

Stella Zadell	118	137	111	366
Al Gruden	107	84	113	304
Mary Krevic	110	99	85	294
Ann Krevic	73	104	97	274
Fanny Svetina	106	86	70	262